

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

WEST NEWTON, MASS.

ONE DOLLAR A YEAR Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50) SINGLE COPY TEN CENTS

Mallongaj verkoj, tradukaĵoj kaj novaĵoj ĉiam prefere akceptitaj. Oni ne resendas neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resendpagon. La Redakcio konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone.

Oni donos la preferon al manuskriptoj skribitaj skribmaŝine.

Vol. 16

November, 1914

No. 3

EL LA REDAKCIA SANKTEJO

Since the announcement in the October number of the proposed changes in the administration of the American Esperantist Company, much work has been done, and the final steps of the merger are now being taken. Besides the appeal in that issue the Esperanto Association of North America in a letter to members and friends, again asked their cooperation and support in this undertaking. The response has been most gratifying and encouraging and at this writing the ratification of the Councilors of the Association has been received so that the officers and Executive Committee are at liberty to go ahead with the completing details. The Central Office has been truly amazed at the prompt replies which have arrived and are still arriving in the shape of

stock donations, money and good wishes. The members of E.A.N.A. have again demonstrated their loyalty, proof of which has been given us in so many instances. In obtaining this control of the business organization, **every active member** must feel that he has a share in it and that he is just as much a co-owner as the non-member who holds certified shares in the Company. Later on, for the benefit of our members, and particularly for those who have contributed stock so generously for our purposes, we intend to take definite steps towards making them closer to us and placing them on a higher basis than that occupied by each and every transient customer who does not take the trouble to actively become identified with us.

Amerika Esperantisto now in every sense, the official organ of the Association, beginning with the January number, will appear on the FIRST of EVERY month. In order to do this, the December and January issues must be combined, but succeeding those, each issue will appear regularly on the definite specified date. Again we must ask you to cooperate in this by being sure that all news items, notices, etc., which you wish published in a certain issue, are at our offices before the 15th of the month preceding. Failing to arrive here before that time, do not get angry and lose your patience because your notice failed to appear when you wished it. Every member of the Association is to feel that this is your individual official organ. It is your magazine, you are partners in its appearance, size, editing, make-up, etc. When

credit or praise is given it, that credit is due our organized body of Esperantists; when criticism falls upon it, it is the fault of all of us,—the members of the Esperanto Association of North America. You have demonstrated that you are with us,—you are "us." It is with this firm belief that the Central Office is going ahead, under staggering difficulties, and taking up the work which must be done. When the business matter is settled, and the machinery again running smoothly, definite lines of propaganda work will be assumed, and through the columns of our official organ, our policies, plans and accomplishments will be placed before you.

We ask those who have not yet returned the blue circular to do so with as little delay as possible, in order that our business transactions may be closed.

KRONIKO NORDAMERIKA

PORTLAND, ME. La Portlanda Societo kaj la Progresiva Rondo jam komencis monatajn kunsidojn multnombro kaj entuziasme. Ili ambaŭ ricevis novajn anojn, kaj kvin klasoj estas organizitaj. La plej supera pasigos kelke da tempo tradukante Esperanten kelkajn anglajn prozaĵojn. La dua klaso nun legas la novan rakonton "Princo Vanc'," kaj samtempe penas fini la studadon de la Kellerman gramatiko. La tria, ankaŭ studas la Kellerman, kaj du klasoj konsistas el komencantoj. Ĉiuj klasoj kunvenas ĉiusemajne, kaj en ĉiu kurso oni okupas kelke da tempo per interparolado. Dum la somero dektri grupanoj sukcese plenumis la ekzamenojn de la nacia asocio.

MANCHESTER, N. H. La agema "Pionira Grupo" en ĉi tiu urbo sendis per delegito al la N. E. E. A. kunveno la sumon de \$10, helpante la aferon kun la A. E. Ko.

BOSTON, MASS. La jarduona kunveno de la Novangluja Esperanta Asocio okazis en Bostono, Oktobron la 31an. La jena interesplena programo estis provizata de komitato, direktata de F.ino E. J. Meriam:

la p. m. Kunveno en ĉambro de la Bostona Societo.

1.25a. Grupo foriris por promenado tra la bela "Arnold Arboretum."

2a. Alia grupo vizitis la Mangajan Ekspozicion en la "Mechanics Bldg."

5a. Laborkunsido en ĉambro de la Bostona Societo. Poste, oni ĝuis neformalan vespermanĝon, fininte kiun oni iris al la Paroladĉambro de la Publika Biblioteko por la propaganda kunveno. S-roj E. S. Payson, Prezidanto de la N. E. E. A.; G. Winthrop Lee, Prezidanto de la Bostona Societo, kaj Wm. H. Gove el Salem, Mass. paroladis mallonge kaj interese. S-roj Lee kaj Gove estis en Eŭropo je la komenco de la militigo, kaj rakontis interesajn spertojn pri la vojaĝo kaj la renkontigo kun samideanoj, k. t. p. Je la fino de ĉi tiu kunveno, Esperantistoj kaj ne-Esperantistoj bonvenigis ĉe la Bostona Societo, kie ili tre ĝuis bongustajn refreŝaĵojn, de senlaca estrino Meriam provizitajn. Rezulte de la propaganda agado, 40 komencantoj troviĝas en la kursoj de la Bostona Societo, sub la lerta instruado de S-ro W. B. James. Alia grupo, sub gvidado de S-ro R. R. Schmitt, komencis la trailegadon de la rakonto de Herbert Harris, "Princo Vanc'," kaj ankoraŭ alia, preparante por la Atesto pri Kapableco, studas la Kellerman gramatikon, sub zorgo de S-ro E. F. Dow. Tre okupatan sezonon ni antaŭvidas por la societo, kaj, ni esperas, ankaŭ sukcesplenan por Nia Afero.

GLOUCESTER, MASS. La "Daily Times" presigis la tutan programon de la Novangluja Kunveno okazanta en Bostono. Oni donas krediton por ĉi tiu reklamado al F-ino J. M. Leach, kiu senlace propagandas por Nia Afero en ĉi tiu malgranda urbo.

WEST NEWTON, MASS. En la "Forumo por Viroj" je la "Congregational" Preĝejo, dimanĉon la 7an, S-ro E. F. Dow paroladis pri la Internacia Lingvo kaj kaŭzis multe da intereso. Oni multe demandis pri diversaj detaloj rilate al la lingvo, ĝia uzado, neceseco, k.t.p., kaj montris sian intereson per peto kaj akcepto de propaganda kaj informa materialo. Unu konata komerca viro altiris al si multe da bonhumora ŝercado, konfesante ke li ankoraŭ eĉ ne aŭdis pri la lingvo, kaj foriris jurante ke li tuj eklernos ĝin.

WASHINGTON, D. C. El la "Evening Star," grava tagjurnalo en ĉi tiu urbo, ni sciigas ke japanaj knabinoj deziras korespondi kaj interŝanĝi poŝtkartojn kun knabinoj en la "Washington" altlernejoj. S-ro Allan Davis, estro de la plej grava kaj plej granda altlernejo en la urbo (la Komerca Altlernejo) sugestias ke oni devus uzi la internacian lingvon kiel la ilon de komunikado.

ST. PETERSBURG, FLA. F-ino E. Esther Owen, instruistino en Sudlanda Seminario, paroladis antaŭ la "Literatura Societo" de ĉi tiu urbo, pri la internacia lingvo, kaj kaŭzis multe da intereso kaj entuziasmo. Ŝi ankaŭ legis pri la Eŭropaj spertoj de F-ino Randolph kaj S-ro Sanderson, aperintaj en la Oktobra **Amerika Esperantisto**. Je la Kristancelada Kunveno, kunvenante antaŭ ne longe, F-ino Owen ankaŭ paroladis pri Esperanto kaj legis al la delegitoj leteron de Pastro Chas. P. Lang, "Letero al Kristanceladanoj." F-ino Owen sciigis nin pri la malbonegaj efikoj de la militigo rilate al ŝia propra ĉir-

kaŭjaĵo, kaj ni gratulas ŝin ke spite ĉio ŝi ankoraŭ laboras fidele kaj senlace por la kara afero.

CINCINNATI, OHIO. Agemaj anoj de la Cincinnati Esperanta Societo sciigas nin ke dum la pasinta monato ok novaj anoj aligis al iliaj kursoj. Oni nur povas esperi ke ili gajnos ok interesulojn ĉiumonate.

PICKFORD, MICH. La Pickford "Clarion" presigis interesplenan klarigadon de Esperanto kaj ĝia uzado kaj utileco en la Laboro de la Ruĝa Kruco.

ROCKFORD, ILL. La Esperanta Klubo "Progreso" ankoraŭ vivas kaj kunvenas la 1-an kaj 3-an dimanĉon de ĉiu monato. Sekr. estas S-ro A. E. Johnson, 517 8a str.

Skandinava Esperanto-Instituto estis fondata en aprilo por propagandi Esperanton inter la skandinavoj en Usono. Ĝi kondukas Esperantan korespondan kurson kaj vendas lernolibrojn. Nova katalogo aperos baldaŭ. En multaj svedaj gazetoj, notinde Svenska Tribunen-Nyheter (Chicago) kaj Svenska Folkets Tidning (Minneapolis) ĝi enpresigis artikolojn pri Esperanto. La lastnoma gazeto nun komencas enpresi lecionojn. Ĉiuj skandinavo en Usono kaj Kanado estas petataj interrilati kun la Instituto.

COLORADO SPRINGS, COLO. La Esperanta Societo ĉi tie daŭrigas sian rapidan kreskadon. La Sekretario, S-ro J. T. White, sendis raporton de 4 novaj anoj por la E. A. N. A. el la Societo, dum la pasinta semajno.

LAKEPORT, CAL. La akceptado donita de la San Francisco-Grupo, kiel aliloke ni raportas en ĉi tiu numero, ricevis bonan avizon de la "Lake County Bee," ĉiusemajna ĵurnalo en ĉi tiu urbo. D-ro Walter H. Fearn la bonkonata Esperantisto ĉi tie, estis la honorgasto ĉe la akceptado.

OUR GUESTS

The following visitors have been welcomed at the office of the American Esperantist Co. during the past few weeks:

Mr. Jas. D. Hailman, President, E. A. N. A., Pittsburgh, Pa.

Mr. Wm. H. Huse, Manchester, N. H.

Mr. E. S. Payson, Lexington, Mass.

Mr. Fred Cassens, Camden, Me.

Miss Daisy Flanders, Manchester, N. H.

Mr. John W. Gough, Dorchester, Mass.

Mr. Donald McDonald, Portland, Me.

WORLD GLEANINGS

ENGLAND. The war has apparently in no wise impeded the cause of Esperanto in this country. At Croydon, a lecture in Esperanto, illustrated by lantern slides, was delivered recently by Mr. Paul Blaise, member of the University of Louvain for the Belgian Relief Fund. The expenses of the lecture were defrayed by members of the Croydon Esperanto Society. For the same purpose, Mr. Blaise has also lectured in the International Language at Wood Green, Eccles, Preston, Torquay and Exeter, in every place speaking before large and enthusiastic audiences who contributed liberally to his purpose. Large classes are reported by Esperanto societies in all the provinces and propaganda work is being conducted as if nothing untoward was taking place. H. P. Mudie, President of the British Esperanto Association has been appointed a Lieutenant and has left for the front.

GERMANY. Esperanto has won a place in German political affairs which is well worthy of mention. Official bulletins in Esperanto are being issued by the German Government presenting the German side of the present conflict, for distribution in neutral countries. The officials at

Berlin, recognizing that the German language as a rule would not be understood in non-German countries, conceived the idea of printing these official reports in the International Language. Another official booklet, "La Vero pri la Milito," has been received from the same source. The "Aug.-Okt." No. of "Germana Esperantisto," the interesting official organ of the German Esperanto Association has also just been received.

RUSSIA. The October number of "La Ondo de Esperanto" has arrived without cover, and without advertisements, because of the fact that all such must be passed on by the police in the region where the advertiser lives before his announcement can be printed. Propaganda for the movement likewise apparently continues unabated here, altho many groups have been depleted by enlistments. S-ro Vasilevskij in Kiev, having occasion to visit some Austrian prisoners of war, found several Esperantist officers among them with whom he conversed in the "kara lingvo." "La Ondo" informs its readers, that at the present time, as the "Amuza Fako" will not be particularly interesting, it will be discontinued until more propitious days.

IN THE PRESS

The Perth Amboy "Evening News" (Mr. J. Logan Clevenger, Editor) again contains a leading editorial, which is worthy of being brought to the prominent attention of our readers. Under the caption, "United States of Europe," it is based on the idea suggested by Dr. Nicholas Murray Butler, that the close of the present war will bring forth a federation of the countries of Europe modeled after our own United States. Mr. Clevenger, in his interesting and logical manner, points out one important factor in such a culmination of affairs, which in Dr. Butler's exposition of the question had evidently been overlooked. That is, the language differences to be found in every nation of Europe, which are not to be

found in the states of our own federation. Voicing his own solution of such a difficulty, Mr. Clevenger first demonstrates that there is absolutely no national language now existing which would be acceptable for the purpose. As there must be some common tongue, easily spoken by all, the international language, Esperanto, adopted as an auxiliary language, suitable to every nationality, yet belonging to no one nation in particular, would be the greatest step toward universal peace that could be taken. Mr. Clevenger continues to point out the foothold Esperanto already has gained throughout the world, and that it is worthy of acceptance because it already has stood the test. In closing, he suggests that Dr. But-

ler in advocating federation for Europe, get down to the first essential to make such a union successful,—the adoption of an official, international, auxiliary language.

In "Marion Harland's" Column of the Chicago Tribune there recently appeared a letter from a reader in which it was stated that anyone sending stamped addressed envelope to the Esperanto Office, would receive information concerning the interna-

tional language Esperanto. In two days, the Central Office answered personally approximately fifty inquiries as a result of the notice! We again earnestly recommend that our active workers use this method of "educating" the non-esperantists in your home city. Newspaper publicity is the easiest thing in the world to obtain when once you go out and hustle for it. Try it and see.

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

Central Office, Newton Centre, Mass.

C. H. Fessenden, Sec.

DIRECTORY

President

J. D. HAILMAN
310 So. Lang Ave.
Pittsburgh, Pa

Vice President

DR. B. K. SIMONEK
1669 Blue Island Ave.
Chicago, Ill.

Secretary-Treasurer

DR. C. H. FESSENDEN
Newton Centre, Mass.

Chairmen of Committees

Publications

ERNEST F. DOW
West Newton, Mass.

Examinations

HERBERT HARRIS
10 Henry St.
Portland, Me.

Propaganda

WM. H. HUSE
97 Mammoth Road
Manchester, N. H.

Special Propaganda Fund

REV. J. H. FAZEL
724 Taylor St.,
Topeka, Kans.

Educational Director
PAUL M. SCHUYLER
Pickford, Mich.

LOYALTY

Another splendid example of Esperanto loyalty has been shown in the prompt and hearty response to the appeal made to a few for help in the proposed merger of the Association and the American Esperantist Company.

Nothing but hearty approval of our plans has been expressed and the donations of stock and cash have been voluntary and prompt. Before our general appeal went out at all we had secured the major portion of the sum desired and we expect that the appeal made in last month's magazine, together with a circular letter to members of the Association and friends of Esperanto will bring us

the required balance within the month. We have started out to raise \$1,600, but if it can be made \$2,000, so much the better.

New England and Pennsylvania have contributed liberally as associations, aside from individual gifts and one little local society of twenty odd members has sent us ten dollars as a voluntary offering. We hope that other associations and societies will follow the good example already set.

The affairs of E. A. N. A. require as much care and thought as those of a hundred thousand dollar business and there is need of almost as much detail work. It takes about as much correspondence to sell a

fifty cent membership as it would to sell a hundred dollar typewriter and it requires the same business training for our officers that would make any business enterprise successful. We are doing our best for the Association and our reward is the loyal support and approval of our members. We

feel that we have this and if we can also count on their cooperation the cause of Esperanto will not suffer in Usono. We feel that instead of the slogan which we have used for the past year or more we should substitute, "YOU ARE WITH US."

OUR MAGAZINE

Have you ever been inclined to grumble because **Amerika Esperantisto** was so thin? And did you ever stop to reason why it is thin at times? Do you realize what it means to get out even a "thin" magazine?

Perhaps it may be well for us all if we analyze the magazine situation superficially. Magazines may be divided into two classes for our purpose; general magazines which are of interest to all classes, and special magazines whose interest is confined to a limited class of readers. **Amerika Esperantisto** is of the latter class.

Two things support a magazine; its subscription list and its paid advertisements. The latter is by far the greater source of income to the publisher and there are many magazines today whose publication in hundreds of thousand lots costs more for each single magazine than its price to subscribers or purchasers. The price at which the publisher can sell a page to his advertiser depends upon the circulation of his publication. A magazine of the special class and of limited circulation cannot secure a high rate for space so used. Its cost of publication therefore must come out of the small amount received in the way of subscriptions.

The cost of mechanical production of a magazine up to the time of printing is the same whether the edition is to be 1,000 or 10,000. The composition of a magazine the size of **Amerika Esperantisto** at current rates amounts to \$2.60 per page; the several pages must be arranged into forms and before printing must be "made ready" for the press for which the expense of a sixteen page magazine would average approximately \$10.00. The cost therefore of preparation for each edition before a copy is printed would amount to \$51.60. Adding the cost of the cover, would make a total of \$64.50. For the first

thousand the stock, printing and binding would amount to \$26.50, a total of \$91.00, which multiplied by 12 would make \$1092.00 for one year, without making any allowance for exchange copies, club rates and dealers' discounts. So 1,000 circulation does not even pay the mechanical cost of production, to say nothing of addressing, wrapping, mailing and postage, without any consideration of office expenses such as rent, heat, light and clerical assistance. Each subsequent thousand copies could be produced at an approximate cost of \$25.00, as compared with \$91.00 for the first thousand. It is evident therefore that the larger the circulation the less the proportionate cost of production and the more the size of the magazine can be increased.

The circulation of **Amerika Esperantisto** has never exceeded 3,000 copies of paid subscriptions. It is evident therefore that there remains little or nothing to the editor and publisher save the satisfaction of having done something for Esperanto.

It is our desire to increase the size as well as the excellence of our magazine but our ability to do this rests entirely with the members of the Association. Give us a subscription list of 5,000 and we will give you at least 40 pages each month. Already a movement has been started to make the subscription more general among members of the Association, and with the cooperation of each local secretary and individual member it will not be long before we reach the five thousand mark.

So much for size. As to excellence and interest of contents this also rests largely in your hands. Send us good manuscript and it will be published; **supply us freely with news items** and the general interest of the magazine will increase proportionately.

Another important factor is absolute regularity of appearance. It is our purpose in acquiring the magazine to have a fixed date on which **Amerika Esperantisto** shall be in the mail and each subscriber will receive his copy on time every month.

We are undertaking an immense amount of work and the success of our efforts is entirely in your hands. May we hope that every member and friend of the Association will become a booster for us?

Preliminary Examinations (Atesto pri Lernado)

The following candidates have passed **with honor** (90% or over) since June 1, 1914:

Miss L. F. Sands, Portland, Me.
Miss Pauline Winslow, Portland, Me.
Mrs. Alton T. Maxim, Portland, Me.
Mr. Alton T. Maxim, Portland, Me.
Dr. Jas. S. Wadsworth, Portland, Me.
John E. McDonough, Portland, Me.
A. E. McKee, Pittsburgh, Pa.
Minnie R. McKee, Pittsburgh, Pa.
Mrs. J. S. Bonsall, Pittsburgh, Pa.
Miss Isabel Knowlton, Pittsburgh, Pa.
R. V. Eder, Pittsburgh, Pa.

Advanced Examinations (Atesto pri Kapableco)

Passed:

Mrs. Emma Taylor-Wiseman, Happy-land, Minn.
W. Frank Manning, Portland, Me.
Donald McDonald, Portland, Me.

DIVISION NEWS

New England Esperanto Association

On the occasion of the semi-annual meeting of the New England Division of E.A.N.A., held in Boston, Oct. 31, Mr. Herbert Harris was elected Councilor for the current year, succeeding Mr. W. H. Huse, resigned. The Division voted a donation of \$50. to E.A.N.A. for the purchase of stock in the American Esperantist Co.

Pennsylvania Esperanto Association

The Officers and Executive Committee of the Pennsylvania Division of E.A.N.A. have voted a donation of \$25.00 to the National Association for its use in securing control of the American Esperantist Co.

SPECIAL MEMBERSHIPS

The following have enrolled as Special Members of our Association for the current year. Special mem-

bership consists of the payment of \$2.00 for the maintenance of the Central Office, in addition to the active membership fee of 50 cents.

Mr. T. M. Cordell, Orient, Texas.
Mr. Herbert Harris, Portland, Me.
Miss Emilie Hoffmann, Cleveland, Ohio.

NECROLOGY

JOHN HATFIELD GRAY

With deepest regret we report, though somewhat tardily, the death of our esteemed Clubmember Mr. Gray, which occurred at San Francisco, Cal. in July last. Mr. Gray was over eighty years of age, and up to the time of his last illness was still active in business.

As an Esperantist he was a pioneer in San Francisco. His large collection of letters and postals bears testimony to his many correspondents in every part of the world. When in his eightieth year Mr. Gray passed the examination for his Atesto pri Kapableco, of which he was justly proud. A number of Mr. Gray's articles, have appeared in *Amerika Esperantisto* and in foreign Esperanto magazines. He was a member of E. A. N. A., U. E. A., B. E. A., of Roumanian and Russian Esperanto societies, and of the local 1915 Esperanto Club. His fellow members greatly regret that he did not live to attend the Esperanto Congress which will be held in San Francisco in 1915, that he might reap to the fullest extent the benefits and enjoyment of his study of the Kara Lingvo.

Two years ago Mr. and Mrs. Gray celebrated their golden wedding. To his charming aged widow and the four sons who survive him we extend our deepest sympathy.

May D. Van Sloun, Sec.
1915 Esperanto Club of
San Francisco.

END OF OFFICIAL PART

DEFENDO DE KANIBALISMO

La jena stranga argumento, kiu unue aperis france en "La Revue" de Februaro 15a, 1909, antaŭ la subskribo de B. Beau, rememorigas la legantojn pri iuj libroj kaj traktatoj nun verkitaĵoj por pruvi ke la milito estas normala kaj neevitebla, kaj ke la espero por internacia paco estas esence fantazia.....

Inter la dokumentoj de misiisto de la ok-deka jarcento, ni bonŝance trovis iam la sekvantajn paĝojn. Ĝi estas parolado farita de "piaj" aŭ "carib" medicinisto al liaj sampatrujanoj en protesto kontraŭ la kontraŭkanibalisma propagando kiun la Kristanoj estis fantantaj inter ili. Sendube oni opinias ke tiu ĉi "piaj" parolos laŭ maniero iom akademia por sovaĝo. Eble li estis parenco de la Huron de Voltaire.

Estas permeseble supozi ankaŭ ke la misiisto, kiu raportis tiun ĉi strangan paroladon por ni, estis instruita pri beletristiko kaj ke li transskribis en la stilon de filozofo la krudan lingvon de la medicinisto.

La formo, tamen, ne estas grava. Tio, kio meritas atenton, estas la valoro de la kialoj prezentitaj favore al la kanibalisma kutimo kaj la energia konvinko kun kiu tiu ĉi "carib" certigas ke ĝi povos neniam malaperi.

Jen estas la propeto de la cariba piai, kia ĝi estis parolita ĉirkaŭ la jaro 1750 al la militistoj de la Oyampi gento kiam ili kolektigis en la centro de sia vilaĝo:-

Fremdulo estas alveninta inter ni por instrui nin pri nova religio. Inter la doktrinoj kiujn li predikas estas multaj instruoj kiuj al ni estas indiferentaj, sed estas ankaŭ kelkaj tre dangeraj por la gento. Li deklaras, ekzemple, ke kanibalismo devus malaperi de la tero kaj ke estas necese forlasi nian kutimon manĝi homan karnon.

Ekzistas en ĉiu epoko individuoj al kies stomakoj tiu ĉi nutraĵo estas malagrabla. Sed tio ĉi estas malforta fiziologia idiosinkrazio. Eĉ tiuj kiuj suferis de ĝi opiniis ĝin malfortajo. Jen estas la unua fojo kiam oni penis fari dogmon el tiu ĉi patologia malsato.

La propagando de tiu ĉi fremdulo povus fariĝi mortiga. Je la lasta publika festeno, kie dek malliberuloj estis oferbuĉitaj, tri el niaj militistoj

rifuzis tuŝi la karnon. Jen kial mi decidis elmontri al vi ke tiu doktrino estas absurda, kaj ke tiuj, kiuj permesas sin delogi pri ĝi, fariĝos perfiduloj al sia gento.

Dum ĉiuj epokoj, tiel pratempaj, kiajn la memoro de la plej maljuna homo povas atingi, oni manĝis la malamikojn mortigitajn en batalo, kaj grasigis malliberulojn ĝis taŭga stato por esti mortigataj. Kiam kutimo estas tiel antikva ĝi ne dependas de la volo de homoj. Ĝi ne estas akcidento de ilia historio, sed leĝo de ilia naturo, fondita de la Dioj mem. Koroj tro kompatemaj povas bedaŭri ĝin, sed estas vane kaj senutile voli batali.

La neceseco de tiu ĉi leĝo, krom tio, fariĝos klare evidenta al la menso de ĉiu homo, kiu ne antaŭjuĝas pri ĝi. Supozu, ekzemple, ke la gentoj, rifuzante manĝi unu la alian, interkonsentus vivi en paco, ĉiu sur sia teritorio, kio okazos? Ĉiuj, kiujn niaj konstantaj militoj malaperigas, ankoraŭ vivus; la nombro da naskantoj estus nekompareble pli granda ol nun; la senokupeco donita de la forlasado de la milita persekutado inklinus ankoraŭ plu la korojn de homoj al la plezuroj de amo. Pro tio, la nombro da loĝantoj pligrandigus al grandeco ĝis nun nekonata. Kiel ajn fruktorica povus esti nia tero, kiel ajn diligentaj povus esti niaj virinoj, tamen la lando baldaŭ fariĝus nekapabla subteni ĉiujn siajn loĝantojn.

Kion do oni povus fari? Elpeli de la gento parton de ĝia anaro? Kiu devus elekti tiujn kondamnotajn al ekzilo? Ĉu ili akceptus la konkludon de la gento? Plivole ol riski la aventuron de emigracio al nekonataj landoj, kie ili sendube fariĝus viktimoj de malamikoj aŭ sovaĝaj bestoj, ĉu ili ne preferus iri ĝis la lastaj ekstremitoj?

Interna milito komenciĝus en ĉiuj partoj de la lando samtempe. Frem-

da milito estas centoble preferinda. Ĉu ili oferus la maljunajn homojn kaj difinitan nombron da geinfanoj por konservi la nutraĵojn por la maturuloj? Oni diris ke en la antaŭaj epokoj ĉi tiu kutimo ekzistis inter iuj gentoj. Unu el niaj poetoj, parolante pri siaj prapatroj, diris:

"Ili gaje mortigas

Kaj poste mangadas,

La idojn malhele formitajn

Kaj arojn tro maljunigitajn."

Sed kiel elekti tiujn kiujn oni buĉigos? Estas neeble trovi justan principon laŭ kiu fari tian elekton. La kaprico de la juĝistoj kaj ĉefoj havus liberecon; la oportunaj okazoj estus multobligitaj kaj kun ili la ĝermoj de interna milito.

Sendube estas specialaj cirkonstancoj kie estus facile decidi ke infano estas malsanema kaj ke ĝi ĉiam estus senutila manganto kaj seninda ano de la gento, sed multaj dubaj okazoj estus decidataj per malvirtaj influoj; kompatemaj gepatroj povus aĉeti per mono la malseverecon de la juĝantoj por malhele formita infano, ankoraŭ aliaj pro egoismo, aŭ la amo al komforto alportus siajn fortajn infanojn al la ofera tranĉilo.

Kio estas la demando pri maljunuloj? Ĉu oni establos leĝan agon por morto? Tio estus maljusta; kelkaj viroj kvankam maljunaj laŭ jaroj, povus ankoraŭ esti junaj de la vidpunkto de intelekta kaj fizika valoro. Ĉu oni povus permesi al la juĝoj determini en ĉiu speciala okazo la momenton kiam maljuneco estas alveninta? Gardu kontraŭ arbitreco kaj malvirtiteco, kiuj naskas malkonsenton! Teorie, la plej bona solvo lasas al la maljunuloj mem la devon decidi la horon de ofero. Tio solvo eble estus estinta farebla en antaŭaj epokoj, kiam amo al la gento estis pli fervora; sed tiuj herooj epokoj jam preterpasis. Egoismo kreskadus en niaj koroj, kaj estus vane esperi vidi la nuntempajn virojn dediĉantaj sin sur la altaro de la gento.

Ni aldonu ke, se tia solvo estus atingata, goĵo de nun mankus ĉe niaj festenoj. Estas multaj stomakoj kiuj trovas la karnon de maljunaj homoj tro malmola; kaj la karnon de infanoj tro sengusta. Se tiu ĉi lasta konsidero ŝajnas materialisma, estas tiuj inter ni al kiuj ĝi certe ne estos indiferenta.

Unuvorte, tiuj, kiuj protestas kontraŭ la kutimo manĝi niajn malamikojn, estas blindaj se ili ne vidas ke

la sukceso de ilia doktrino elĉenigus internan militon kaj devigus ke la anoj de la sama gento mangu unu la alian.

Mi opinias ke mi pruvis ke kanibalismo estas necesa. Sed mi ne volas limigi min al tio. Mi asertas ke kanibalismo estas bonfarema necesajo kiun oni devas akcepti kun trankvila koro, kaj respekti kiel fonditan de la Dioj mem. Efektive, ĝi korektas kiel eble plej egalmaniere ĉiujn malbonojn kiuj naskigas pro paco kaj superŝticia respekto por homa karno.

Ĉar ni volas manĝi la karnon de niaj malamikoŝ je ĉiu printempo, niaj militistoj iras al milito. Se ni forlasus tiun kutimon, militoj farigus senlime maloftaj, kaj la viraj virtoj perdis. Estas pro senduba estonta konflikto ke ni kulturis en niaj animoj kuraĝon kaj ruzecon kaj en niaj korpoj fortecon, facilmovecon kaj la povon elporti suferadon.

Kontraŭe, tiuj ĉi konstantaj bataloj efektivas inter ni ĉiujare tiun forigadon de la malfortuloj kiun la leĝo ne povus kontentige fariĝi. Sur la batalkampo ekzistas neniam intrigoj, neniam malhonorindaj kontraktoj. Tiu, kiun kripleco aŭ maljuneco faras negala, mortas, faligate de la kontraŭulo; lia morto do provas ke li ne meritis vivi. Revenas de la konflikto nur la plej fortaj kaj la plej fortikemaj, tio estas, tiuj kiuj estas vere indaj vivi kaj naski posteulojn.

Kiu ne povas vidi ĉiujn el la utilaĵoj kiuj rezultas de tia bonfarema elekto? Tiu senkomata forigado de la maljunaj kaj la malfortaj viroj tenas la loĝantaron interne de konvenaj limoj.

Estas ĉiam tial sufiĉega nutraĵo por ĉiuj anoj de la gento sen la neceso ke la militistoj estu komdamnataj al sklavaj taskoj. La mortintoj ĝuas la pacon de la granda dormo; la vivantoj ĝuas vivon en prospero.

Tiuj ĉi kialoj sufiĉas al niaj najbaroj; ili estos barbaroj kaj sen kulturo. Ni Oyampis ne nur okupas nin je materia bonstato. Vera civilizaĵo rekonas la valoron de la bono kaj la belo. Do, de ankaŭ tiu vidpunkto Kanibalismo estas bonfara.

De kie devenas la beleco de niaj militistoj kaj niaj infanoj? Kial ĉiuj okuloj estas ravitaj en niaj dancoj per forteco, facilmoveco kaj gracieco de korpo? Ĉar ĉiujare milito forigas la malfortulojn. Tio faris kaj konservas la belecon de nia raso. Ĝi similas al vigla kirurgo kiu senĉese labo-

ras por senigi de la korpo ĉion, kio malheligas aŭ malfortigas ĝin.

Se ni perdus nian guston por la karno de la venkitoj, militoj fariĝus malfortaj; la malsanuloj, malfortuloj kaj maljunuloj ankoraŭ vivus en la poste naskiĝonta logantaro. La raso baldaŭ fariĝus malbela kaj la tago alvenus kiam belegaj specimenoj de homoj povus tro facile esti denombrataj inter ni.

Pensu, krome, pri la grandega amaso da aflikto kiu tiam ŝargus homaron, se ni ne havus kanibalismen.

Ĉiuj nekapablaj individuoj preferus longan kaj doloran agonion de malsanoj kaj senhaveco eĉ al liberiganta morto! Oni parolas pri la krueleco de konstanta milito, sed efektive ĝi estas kompata kaj bona. Ĝi permesas vivon nur al tiuj al kiuj ĝi estas ĝojo; kaj kiam ĝi senigas ilin de vivo, ĝi faras tion ne malrapide kun rafinita torturo, sed per unu frapo en la ebrieco de batalo, donante al ili la superegan ĝojon de la mortiga frapo. Ĉu en la nomo de kompato oni volas detrui niajn kanibalaĵn kutimojn? Ve al tiuj, kiuj spertas tian kompaton! Ĝi blindigas ilin. Ili ne vidas ke anstataŭ depreni la malbonaĵojn de la homaro, ilia malkuraĝa sentemeco multobligis ilin senlime.

Kiuj estas, unuvorte, la gentoj plej taŭgaj por postvivi? Se en ia gento la militistoj permesus al si forgesi la virajn virtojn kaj defali en apation kaj malkuraĝon, se korupto kaj maljusteco instigus ilin kontraŭ siaj estroj aŭ unu kontraŭ la alia, ĉu ne estas juste ke ili liveru subtenon al plej bona gento kiu praktikas ĉiujn el la virtoj kiujn tiuj forgesis? Estas la rajto kaj la devo de la plej fortaj, la plej inteligentaj, kaj plej disciplinitaj el la gentoj nutri sin per la mal-superaĵ gentoj. Nur per tiu metodo viroj kreskis senĉese en forteco en beleco kaj en virto.

Mi konkludas: la ŝateco por karno humana, la kaŭzo de militoj, faras virojn kapablaj. Ĝi permesas vivon nur al la plej bravaj kaj fortegaj. Ni povas tial konsideri ĝin la bazo de humana progreso.

Por plenece mi devus citi alian ideon, kvankam ĝia absurdeco estas tute evidenta. Oni diras al ni: "Estas la milito kiu ekzercas tiun sanigan funkcion de forigado kaj instruado; ne estas necese por la intenco ke la venkantoj mangu la karnon de la venkitoj. Kial oni ne permesas ke la kadavroj putriĝu anstataŭ manĝi ilin?"

La terura afero ne estas la milito mem; ĝi estas la abomena kutimo uzi humanan karnon kiel nutraĵon."

Tio, mi konfesas, estas nekomprenebla al mi. Kredi ke, suferinte la lacecon de batalo, la venkantoj militistoj rezignus la tujan profiton de la venko, estas tute perdi la komprenon pri realeco kaj pri vivo. Jen estas malkaŝata plej klare la intelekta malforteco de la malamikoj de kanibalismo kaj la infanaĵeco de ilia doktrino.

Kial ni farus militon se ni perdus la guston por buĉado kaj homaj festenoj? Por havigi grenon kaj vianĉon? Sed tio estas nur venko, kiun niaj festenoj ne malhelpas. Estas nur senŝeniga kredi ke viroj, kiuj povus havi pli multe, volas kontentigi sin kun malpli multe.

Krom tio, estas ofte tre malfacile, eĉ post venko, ekposedi la brutarojn kaj rikoltojn. La malamikoj estos kaŝintaj siajn riĉaĵojn en neatingeblaj lokoj. La korpoj de la mortintaj kaj vunditaj, kontraŭe, estas tuja kaj certa rabajo. Kia saĝa viro iam konsilis forlasi la rabajon kiu estas en lia mano por necerta gajnaĵo de mal-supera kvalito?

Sed kiajn kialojn oni povas doni, se, kiel estas konsentite, milito estas bona, por malpermesi festenojn de humana karno? Mortigi la vunditojn savas ilin de longedaŭraj suferadoj. Ĉu la korpoj de la mortintoj sentas ian plian doloron kiam ili fariĝas festeno por la venkanto? Ĉu estas preferinde putriĝi en la tero aŭ fariĝi la nutraĵo de korvoj?

Kontraŭe, estas superega kondolenco por la mortinta militisto en la penso ke lia karno neniam havos la teruregan sorton de besta mortintaĵo sed estos en sia tuta forteco kaj beleco, ankoraŭ pulsanta kun la ardeco de la batalo, por la nutraĵo de viroj.

Restas ankoraŭ pli multe por aldoni. Kiel oni povas fari militon se ne ekzistas rimedo por rehavigi forton post batalo? Ĉu militistoj estus devigataj **reporti** sur siaj dorsoj la provizajojn por siaj familioj? Tio estas ofendego al kiu ili rifuzos submetiĝi. Ĉiuj grandaj militaj estroj diris ke milito devus subteni militon, ke la militisto devus sin nutri per la malamikoj.

La plej rekta kaj certa aplikado de tiu ĉi maksimumo estas, **manĝi la venkitojn**. Tiel la batalo mem preparas por la militistoj la festenon kiu redonos ilian fortecon. La bravuloj nen-

iam bezonas timi malsategon. Ili ricevas tiun en la formo de sufiĉega nutraĵo la rekompenco por la frapoj kiujn ili donis. Estas tial, absurde pretendi reteni militon dum oni malpermesas kanibalismen. Ĉar tiu ĉi estas samtempe ĝia principa kaŭzo, ĝia necesa stato, ĝia reala justigaĵo.

Mi devas aldoni ke tiuj, kiuj predikas tian doktrinion, ne estas nur trompeblaj, ili estas — ĉu ili scias pri ĝi aŭ ne — perfiduloj al sia gento kaj meritas punon. La esenca diferenco inter sampatrujano kaj malamiko estas, ke mangi ĉi tiun farigas rajto kaj ofte devo. Malhelpi tiun diferencon estas malfortigi la ligan kiu unuigas la genton. Ĝi estos ankoraŭ plu malfortigata se ni devas kredi ke la tago alvenos kiam oni povos iri inter fremduloj sen risko esti mangata de ili. Se tiu ĉi doktrino disvastiĝos, ĝi tial agos kontraŭ la amo kiun oni suldas al la gento.

Ĝi ankaŭ malpligrandigos ĝian potencon. Kiu ne povas kompreni ke en milito ni estus en pozicio de malsupereco, kompare kun niaj malamikoj, se dum ili restus kanibaloj ni jam forlasus tion ĉi virecan, antikvan, profitan kutimon? Malfortigite eĉ de venkoj, ni farigus pli aŭ malpli frue ties rabajo.

Tio ja estas la fina rezultato de absurda doktrino. Ĝi estas ĉiam fine fatala al tiuj kiuj alprenas ĝin.

Nescio pri realeco pli aŭ malpli frue venigas sian propran punon. Eĉ la deziro forlasi, sub la preteksto de humaneco kaj kompato, la kutimojn de niaj prapatroj, alportus detruadon al ni. Niaj virinoj, niaj geinfanoj, ni mem farigus materialo por la festenoj de najbaraj gentoj.

Forigu do, Oyampis, tiujn ĉi novajn ideojn. Kontraŭ-kanibalismo estas doktrino esence fantazia. La homoj ĉiam mangis unu la alian: ili tiel faros en la estonteco same kiel en la estinteco. Kaj la plej bona metodo ne esti mem mangata estas, malfortigi najbarajn gentojn kiel eble plej ofte per malavara sangoverŝo.

Kiam la saĝulo finis, la militistoj ekkriegis sian aprobon. La misiisto, pro tiu ĉi kontraŭa decido al la ideoj kiujn li kontraŭbatalis, timis ke li eble estus devigita helpi repacigan feston, kaj forkuris.

Estas al lia singardemo, sendube, ke ni ŝuldas la okazon tralegi la argumenton de la kanibalo.

Krom tio, ĉu li estus povinta fari decideman respondon?

Tamen, la Cariĥoj mem ne plu mangas unu la alian.

El la angla traduko (kiun faris Preston William Slosson) tradukis

Edward S. Payson.

Eŭropa Himno

En Eŭropon venis nova sento,
Tra Eŭropo iras laŭta voko;
Per flugiloj de l' infera vento
Nun de loko flugas ĝi al loko.

Ne al paco vivon konservanta
Ĝi la homan tiras familion:
Al la mond' eterne militanta
Ĝi promesas finan agonion.

Sub la nigra flag' de malespero
Kolektigas bravaj frenezuloj,
Kaj rapide kreskas la afero
Per laboro de la detruuloj.

Forte staras muroj de miljaroj
Inter la popoloj dividitaj;
Sed dissaltos la obstinaj baroj,
Per sieĝ-kanonoj disbatitaj.

Sur barbarolega fundamento,
Malamante unu la alian,
La popoloj faros en konsento
Unu grandan rondon sangrabian.

La Eŭropa militkolegaro
En labor' Samson'a ne laciĝos,
Ĝis la bela sono de l' homaro
En eterna morto estingiĝos.

Prof. Eugene Bobrowski
kaj Herbert M. Scott.

LA PANAMA PACIFIKA INTERNACIA EKSPOZICIO

1915 — SAN FRANCISCO — 1915

La Panama-Pacifika Internacia Ekspozicio nun estas mirinda loko kun siaj grandaj bulvaroj, vastaj ĝardenoj, enhavantaj verdajn kaj florojn el ĉiuj partoj de la mondo. Tiaj kreskas same kiel en siaj propraj mondpartoj. Ĉia verdaĵo povas kreski ĉe Kalifornio ĉar ni havas ĉe la montaro la klimaton de Svisujo, ĉirkaŭ la San Franciska haveno la klimaton de centra Francujo kaj ĉe suda Kalifornio la klimaton de sunluma Italujo. Kalifornio estas bone nomata la ludejo de Usono, ĉar la diversaj klimatoj plaĉas al ĉiuj. La altaj muroj de la diversaj ekspoziciaj palacoj surprizas ĉiujn pro la delikataj belaj koloroj per kiuj la mondkonata Jules Guerin ornamas ilin.

Nia movado ĉirkaŭ la haveno, rapide antaŭeniras. Estas nun du lernejoj en Kalifornio enhavantaj Esperantajn kursojn, nome, la "Wellesley School for Girls" (Berkeley), kaj la Alta Lernejo (Redwood City), gvidatajn de S-ro B. E. Myers, kiu instruas ok ĝelernantojn.

S-ro D. E. Parrish, mondkonata vojaĝanto por la Los Angeles Komerca Cambro, kaj lia edzino estas nun ĉe ni por helpi la propagandon de nia kara lingvo, kaj samtempe labori por la Ekspozicio. Ankaŭ li estis elektata ano de la Kongresa Komitato kaj ni esperas ke li, pro multe da sperto rilate al naciaj kaj internaciaj esperantaj kongresoj, estos bonega kunlaboranto por ni kaj helpos fari la estontan esperantan kongreson

sukcesplena. Antaŭ kelkaj semajnoj ni kondukis multajn propagandajn kunvenojn ĉe San Francisko, Oakland, Berkeley kaj la urbeto de San Leandro. La rezulto estas la jena: plu da anoj por la San Franciska Rondo, la restarigo de la Oaklanda Rondo kun dudektri anoj, dudek plu anoj por la Berkeley Rondo, kaj tute nova Rondo ĉe San Leandro, gvidata de S-ro F. E. Cornish.

Laŭ mia opinio, la nuna tempo estas ĝusta por propagandi, ĉar la homoj nun komprenas la terurecon de ia milito kaj sekve aŭskultos nin, la pacamantajn Esperantistojn.

Mardon vespere, la dektrian de Oktobro, ĉe la Hotelo Stewart, la kongresa direktoraro kaj niaj ĝeamikoj guis festenon honore de D-ro W. H. Fearn el Lakeport, Kal. La afero estis sukcesplena. Ĉeestis dudekok ĝeesperantistoj kiuj ĉiam babilis, ridis kaj parolis dum kaj post la mango. D-ro Fearn nur restas kvar tagojn, sed dum la plej multo de sia libertempo, li vizitis ĉe la Ekspozicia loko kaj mirindigis je la konstruaĵoj belaj konstrui kiujn (kiel li diris al ni) ŝajnas ne eble por mortemuloj.

La komitato nun preparas faktlibron por Esperantistoj kiuj deziras sciigi pri la Kongreso, la Ekspozicio aŭ San Francisko. Ĝi ankaŭ enhavas statistikojn pri loĝado kaj vivado en San Francisko dum la Ekspozicio.

A. S. Vincent,

San Francisko, Kal.

Niaj ŝercemuloj

"Bonan matenon, mia amiko. Kiel vi sanas?"

"Bone, krom mi havas teruran kataron."

"Kial vi ne mortigas ilin? Mi opinias ke vi malamas la bestojn."

W. H. H.

Kiaspeca diskuto ĉiam estas sukcesa? De-bato.

Ho Ho

Kiam moderna fraŭlino diras ke ŝi havas nenion por survesti, tio estas nur malgranda trograndigo.

El "Springfield Union"

Trad. W. H. H.

Vintran vesperon, kiam la patrino de malgranda Mario kombis siajn harojn, la knabineto vidis fajrerojn elflugi el la haroj je la kuntuŝo kun la kombilo kaj demandis la patrinon kio tio estas.

"Estas elektro," respondis patrino. "Vera elektro, tia kiam ni uzas por la lumoj?"

"Jes, certe."

"Kiel strange ni estas faritaj! Mi havas elektron en la haroj kaj la avino havas gason en la stomako."

N. E. K.

Pastro en malgranda urbo surprizis sian aŭdantaron unu dimanĉon legante la jenan sciigon de la tribuno:

"La regula kunveno de la Azena Klubo okazos post la servoj. Membroj viciĝos ekster la pordo por fari rimarkojn kaj frigardi la virinojn elirantajn, kiel kutime."

La "Klubo" ne kunvenis tiun dimanĉon.

Trad. J. M. C. Jr.

La sama pastro multe ĉagreniĝis ĉe siaj vesperaj preĝkunvenoj pro la junuloj kiuj atendis ekstere por hejmeniri kun la fraŭlinoj. Unu vesperon ĵus antaŭ la kunveno finiĝis, junulo malfermis la pordon kaj ĉirkaŭrigardis la ĉambron, ne enirante.

"Junulo, foriru," diris la pastro, "ĉi ne ĉeestas."

La junulo momente embarasiĝis, sed retranskiviligis kaj respondis laŭvoĉe, "Jes, ĉi estas, vi aĉulo, vi kaŝis sin post la orgeno, ĉar vi mem volas hejmeniri kun ŝi."

Efodo.

Karlo — Ĉu vi diris al ŝi ke mi estas frenezulo?

Johano — Ne, certe, tute ne, — mi supozas ke ŝi jam scias tion!

Cigno

Mikaelo (Irlandano) — "Kio estas tio en via brust-poŝo?"

Patriko (Irlandano, frustrante) — "T-ss-ss! Estas dinamito! Mi atendas Kejs'n. Ĉiufoje, kiam li min renkontas li manfrapas mian bruston, krias, 'Kiel vi fartas, Patriko!', kaj ĉiam li rompas mian pipon. La venontan fojon li tion faros li forblovigos sian malbenitan manon."

El "Pearson's Weekly"

Trad. Henry H. Barroll.

Unua S-ino — Mia edzo telegrafis de Parizo al mi je mia naskotago, demandante ĉu li aĉetos por mi "Rembrandt" aŭ "Titian." Nun, kiun vi preferus?

Dua S-ino — Nu, rilate al tio, iuj el tiuj francaj aŭtomobiloj estas bonaj.

El "The Sketch"

Trad. W. H. H.

Patrino — Nu, Vilĉjo, kial vi deziras viziti la cirkon, kvankam Paĉjo ne aprobas?

Vilĉjo — Ho, panjo, mi deziras iri por ke — por ke —

Patrino — Mi ne volas ke vi iru porke; vi restu hejme!

Ho Ho

A FEW OF OUR LEADING SPECIALTIES

Any of these sent post paid on receipt of price. See April, May and June, 1914 **Amerika Esperantisto** for full descriptions.

PENCIL SHARPENER

Neatly boxed, with directions,

10c.

KNIFE SHARPENER

Neatly boxed, with directions,

10c.

CIGAR HOLDER

Aluminum, with mouth piece of sweet wood — the best yet,

10c.

PIPE CLEANER

The neatest thing out — will not cut the wood,

5c.

KEY RING

The handiest ever,

5c.

POCKET LIGHTER

Turn the wheel — It lights! Invaluable to smokers,

25c.

MAGIC HOUSEHOLD LIGHTER

Does away with matches,

Zipp — It Lights!

25c.

GAS LIGHTER

Invaluable for lighting gas stoves and auto lamps. Turn the wheel — It lights!

25c.

MODOC SALES COMPANY

West Newton, Mass.

ORDER BLANK

The American Esperantist Co., Inc., West Newton, Mass.

Please send me at once, to above address, the books, etc., checked below, for which I enclose the sum of \$.....

Name .....

Address .....

Year's subscription to the monthly magazine, AMERIKA ESPERANTISTO, \$1.00	
AMERICAN ESPERANTO BOOK, cloth binding, with vocabularies, \$1.00 postpaid	
COMPLETE GRAMMAR OF ESPERANTO (Kellerman), with vocabularies, \$1.25 postpaid	
Combination of one year's subscription to AMERIKA ESPERANTISTO with cloth bound copy of the AMERICAN ESPERANTO BOOK, \$1.50	
Combination of one year's subscription to AMERIKA ESPERANTISTO with copy of COMPLETE GRAMMAR OF ESPERANTO, \$2.00	

APPLICATION FOR MEMBERSHIP

Fill out this application legibly and mail to Dr. C. H. Fessenden, General Secretary, The Esperanto Association of North America, Newton Centre, Mass.

I hereby apply for membership in **The Esperanto Association of North America**, and indicate by placing **X** in the column at the right the extent to which I will be able to cooperate in the work of said Association.

Name .....

Address .....

Active Membership, 50 cents enclosed	
Special Membership, \$2.50 enclosed	
Sustaining Membership, \$10.00 enclosed	
Life Membership, \$100.00 enclosed	
I am eligible for membership in the Students Esperanto League	
I shall be glad to assist in the work of propaganda, and wish you to notify the nearest propaganda leader of the Association	
The following information is requested but not obligatory	
Age Occupation Birthplace	
If of any linguistic division, as German-American, Bohemian-American, etc., please state here:	

(continued from previous issue)

Kristana Kantareto, 10c.

Hymns without music.

Nova Antologio, Grabowski, 31 pages, 20c.

Twenty poems, and translations from various languages.

PATRINO ANSERINO, Stoner, 15c.

With portrait. A dainty book of Mother Goose rhymes, translated by an eight-year-old Esperantist.

Tekstaro de Bone Konataj Britaj Kantoj, Shafer, 10c.

TRA L' SILENTO, Edmond Privat, with frontispiece, 29 pages, in limp chamois binding with gold lettering, 60c; in parchment binding with red and gold lettering, 40c.

Gems of original Esperanto verse by the poet laureate of Esperantujo. A beautiful and creditable addition to your library or a charming gift to an Esperantist friend.

Unuaj Agordoj, Elski kaj Eska, 94 pages, 10c.

A collection of 42 original poems.

Verdaj Fajreroj, Frenkel, 43 pages, 20c.

A collection of original poems and translations.

COMEDIES AND DRAMAS

Advokato Patelin (Brueys, Palaprat), Evrot, 42 pages, 20c.

A popular French comedy in three acts.

Angla Lingvo Sen Profesoro (Bernard), Moch, 44 pages, 30c.

A one-act prose comedy, highly amusing and suitable for club production.

Aspazio (Svjentohovski), L. Zamenhof, 108 pages, 60c.

A five-act tragedy in verse, translated from the Polish.

L'Avarulo (Moliere), Meyer, 80 pages, 20c.

A famous five-act comedy from the French.

La Balŝuoj (Octave Gastineau), L. Carlos, 46 pages, 20c.

A one-act comedy with two characters.

Don Juan (Moliere), Boirac, 108 pages, 39c.

A famous five-act prose comedy.

Fraŭlino Julie (Strindberg), Nylén, Krikortz, 64 pages, 38c.

A tragedy translated from the Swedish.

GINEVRA, Edmond Privat, 48 pages, 25c.

A three-act lyric drama, written by a master of Esperanto poetry. An interesting plot, the setting laid in the days of Arthur and Guinevere, lively action and dialogue.

GIS LA REVIDO, Noble, 8 pages, single copy 5c, dozen 50c.

A clever little one-act propaganda comedy, excellent for club presentation, in English and Esperanto.

Halka (Wolski), Grabowski, 38 pages, 29c.

An opera in four acts, translated from the Polish.

Hamleto, Regido de Danujo (Shakespeare), Zamenhof, 176 pages, 51c.

A worthy translation of this poetic drama.

Ifigenio en Taurido (Goethe), Zamenhof, 108 pages, 55c.

Translation of a famous German poetic drama.

Julio Cezaro (Shakespeare), Lambert, 85 pages, cloth 50c.

Kaatje (Spaak), Van der Biest, 111 pages, 60c.

A favorite poetic drama, translated from the Flemish.

KIEL PLACAS AL VI (Shakespeare), Kellerman, 137 pages, art paper 35c, flexible green leather 75c.

An exquisite translation by one of the best present-day Esperantists of "As You Like It," which preserves perfectly both meaning and metre of the original. Profusely illustrated.

Makbeto (Shakespeare), Lambert, 123 pages, 55c.

Mazepa (Slowacki), Grabowski, 90 pages, 50c.

Five-act tragedy translated from the work of one of the greatest Polish poets.

La Nevo Kiel Onklo (Schiller), Stewart, 53 pages, 28c.

A popular three-act German classic comedy.

La Rabistoj (Schiller), Zamenhof, 144 pages, 55c.

Translation of the first drama published by the famous German poet.

RELIGIOUS

Ce la Piedoj de la Majstro (Alcyone), W. W. Mann, with frontispiece (portrait), Edition De Luxe, 88 pages, 55c.

Eliro, Dr. Zamenhof, 99 pages, 55c.

Translation of Exodus from the original Hebrew.

En Harmonio Kun la Eterneco, (Trine), Skeel-Giorling, 124 pages, cloth 50c.

Evangelio Laŭ Sankta Johano, Lowell, Grinstead and Anderson, 64 pages, 7c.

From the original Greek.

Evangelio Sankta Mateo, Mielk and Stephen, 68 pages, 18c.

Genezo, by Dr. Zamenhof, 120 pages, 75c.

Translation of Genesis from the original Hebrew.

Kie Estas la Eklezio de Kristo? (Van der Hagen), Borret, 159 pages, 40c.

Translation from the Dutch, of a Catholic publication.

Levidoj, 71 pages, 55c.

Translation of Leviticus from the original Hebrew, by Dr. Zamenhof.

The New Testament.

White paper edition:

No. 1, art cloth binding, gilt edges, 40c.

No. 3, leather-lined Persian yapp, \$1.10;

India paper edition:

No. 4, limp French Morocco, 75c.

No. 5, leather-lined Persian yapp, \$1.40.

Translated from the original Greek by a special committee whose care and competence assure an accurate and correct rendering.

La Predikanto, 26 pages, 21c.

Translation of book of Ecclesiastes, from the original Hebrew, by Dr. Zamenhof.

Psalmaro, 165 pages, 62c.

The book of Psalms, translated from the original Hebrew, by Dr. Zamenhof.

Sentencoj de Salomono, 59 pages, 39c.

The book of Proverbs, translated from the original Hebrew by Dr. Zamenhof.

ESPERANTO MOVEMENT AND INTERNATIONAL PROPAGANDA

Historieto de Esperanto, Fiŝer 48 pages, 15c.

An interesting history of the movement, giving details of the progress of Esperanto from its start.

Historio de la Lingvo Esperanto, Edmond Privat, 54 pages, 35c.

Deals with the history of Esperanto from 1887 to 1900.

International Language, Past, Present and Future, Clark, 205 pages, 45c.

History, explanations and arguments in English.

Lingvaj Respondoj, Zamenhof, 28 pages, 25c.

Answers to 45 questions on grammatical points.

Pri la Elparolado de Esperanto, Moch, 72 pages, 30c.

Pri la Elparolado de la Vokaloj, Cefec, 20 pages, 15c.

Pri Esperanta Literaturo, Privat, 24 pages, 20c.

An eloquent discussion of Esperanto, as a literary language.

The Passing of Babel, Bernard Long, 69 pages, 20c.

A discussion of the history of Esperanto, its possibilities, etc., entirely in English.

MISCELLANEOUS

Frazaro, de Coppet, 28c.

2800 phrases useful in everyday life and travel.

KONDUKANTO AL LA STACIA PILKLUDO (Spaulding Athletic Library), Erik, 23 pages, 15c.

Should be the possession of every baseball "fan."

Kondukanto kaj Antologio, Grabowski, 183 pages, 49c.

Conversational and correspondence forms, with anthology of prose and poetry.

MALLONGA BIOGRAFIO DE HENRY FAWCETT (Holt),

Weems, with frontispiece, art paper, 25c.

An interesting account of the life of the famous blind post-master, general of England. All profits accruing from the sale of this book will be applied for the benefit of the blind.

Manifesto de la Komunista Partio (Marx and Engels), Baker, 65

pages, cloth 50c.

The doctrine of the Communist party, English and Esperanto.

Vidindaĵoj de Bostono, kaj ĝiaj ĉirkaŭaĵoj, 25c.

MIA NUNA SINTENADO PRI APENDICITO (Morris), Besemer, 16 pages, 10c.

Poliglota Vade Mecum de Internacia Farmacio, Rousseau, 288 pages, cloth \$1.75.

An excellent international pharmacopoeia.

PROPAGANDA MATERIAL

THE WHOLE OF ESPERANTO

in English, 5c each; 10 in one order, 25c; in foreign languages, 5c each.

Pacbatolo, a propaganda postcard,

containing the words of an Esperanto song by Dr. Loud, written to the tune of Dixie. Music also given, 2 for 5c; 10 for 15c; 100 for \$1.00.

Poster Stamps, for Esperanto and Peace. Printed in green on buff

gummed paper, 1 sheet, 24 stamps, 15c; 6 sheets, 144 stamps, 60c; 12 sheets, 288 stamps, \$1.00

SEP RIDOJ

AMERIKAJ HUMORAĴOJ DE LEHMAN WENDELL

(Aprobata de E. L. A.)

Seven short stories, original in Esperanto, showing the real wit for which America is famous

25 cents per copy

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.

WEST NEWTON, MASS., USONO